СМЕТНА ПАЛАТА

ПРОЕКТ НА
ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400205825

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Калояново за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията 3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет 4
Мнение 4
База за изразяване на мнение 4
Правно основание за извършване на одита 4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет 4
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет 5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет 6
Некоригирани неправилни отчитания 6
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби 7
Коригирани неправилни отчитания 7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол 10
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства 12

Списък на съкращенията

ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Данък върху добавена стойност
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДР	Допълнителни разпоредби
ДСД	Други сметки и дейности
ЗВОПС	Закон за вътрешен одит в публичния сектор
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ИРМ	Изнесено работно място
ИСО	Информационна система за общините
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НДА	Нефинансови дълготрайни активи
ОбА	Общинска Администрация
ОбС	Общински съвет
РД	Работен документ
СС	Счетоводен стандарт
СМР	Строително монтажни работи
СчП	Счетоводна политика

Ръководител на одитния екип:
/подпис/

ДО
Г-Н МЛАДЕН КИЧЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА КАЛОЯНОВО

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Община Калояново, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Община Калояново към 31 декември 2024 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Калояново в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-058 от 28.04.2025 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система

за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрита или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е

налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите,* Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Ръководител на одитния екип:
/подпис/

Всички констатирани неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. С решение № 08 по протокол № 3 от 21.12.2023 г. на Общински съвет - Калояново, е одобрена структурата на общинска администрация (ОбА), като в Звеното за вътрешен одит (ЗВО) са предвидени две щатни бройки за вътрешни одитори, включително за ръководител. Приетото решение е в съответствие с разпоредбите на чл.12, ал.2, т.3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС), тъй като бюджетът на Община Калояново надвишава 10 млн. лв.

Към 31.12.2024 г. няма назначени вътрешни одитори в звеното. През одитирания отчетен период не са провеждани конкурси за заемане на длъжностите „вътрешен одитор“.[1]

Несъответствието е установено и при извършените финансови одити на ГФО на Община Калояново за 2021 г., 2022 г. и 2023 г.

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на звено за вътрешен одит в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 12, ал. 2, т.3 от ЗВОПС, във връзка с чл. 55. от ЗВОПС.

2. Към 31.12.2024 г., в Община Калояново не е създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл.18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор. Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.[2]

Несъответствието е установено и при извършените финансови одити на ГФО на Община Калояново за 2021 г., 2022 г. и 2023 г.

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на одитен комитет в общините, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), и във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Коригирани неправилни отчитания

1. В Счетоводната политика на Община Калояново (СчП) е възприет препоръчителния подход за оценка на нефинансовите дълготрайни активи (НДА) след първоначалното им признаване, като всички ДМА следва да се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка и начислената амортизация, съгласно СС 16 “Дълготрайни материални активи“, като е определено преглед за преоценка/обезценка на НДА да се извършва най-малко веднъж на две години.

При извършените одитни процедури за проверка спазването на възприетите правила за последваща оценка на НДА се установи:

- на активите, признати по сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ и 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ - в отчетна

[1] Одитно доказателство № 01

[2] Одитно доказателство № 01

Ръководител на одитния екип:
/подпис/

група ДСД последен преглед за преоценка/обезценка на НДА е извършен през 2021 г.;

- на НДА, признати по сметки от подгрупи 203 „Сгради“, 204 „Машини, съоръжения, оборудване“, 205 „Транспортни средства“, сметки 2060 „Стопански инвентар“ и 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група „Бюджет“, и в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ е извършен към 31.12.2022 г.

Към 31.12.2024 г., при наличие на основание за това, не е извършен преглед за обезценка/преоценка на НДА, с обща балансова стойност в размер на 83 814 342 лв.,[3] по реда на т. 36.1, във връзка с т. 16.24 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ, предвид приетите правила в СчП на Община Калояново.

За коригиране на неправилното отчитане е издадена Заповед № РД-285 от 23.05.2025 г. на кмета на Община Калояново, с която е назначена комисия за извършване на преглед за преоценка/обезценка на всички НДА към 31.12.2024 г., като резултатите от извършения преглед са осчетоводени, общо в размер на 13 313 835 лв.[4, 5]

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 36.1, във връзка с т. 16.24 от ДДС № 20 от 2004 и на Раздел „Дълготрайни материални активи“ от СчП на Община Калояново – веднъж на две години да се извършва преглед за последваща оценка на нефинансовите дълготрайни активи, признати в отчетността на общината.

2. Не е определена приблизителна счетоводна оценка на незавършеното строителство, като не са приложени дадените от министъра на финансите указания с т.16.6 от ДДС № 20 от 2004 г.,[6] за следните обекти:

2.1. В изпълнение на договор с предмет „Реконструкция на водопроводна мрежа по ул. „Трета“ в с. Дълго поле, община Калояново“[7] е предоставен аванс на изпълнителя, в размер на 101 480 лв. без ДДС, признат по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. Съгласно предоставена по време на одита информация от изпълнителя,[8] стойността на извършените СМР по договора към 31.12.2024 г., са в размер на 316 150 лв. без ДДС.

а) Не са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ (316 150 лв.) в кореспонденция със сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ (101 480 лв.) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ (214 670 лв.) в отчетна група „Бюджет“, и в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ (316 150 лв.)[9] в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“.

---

[3] От които 20 515 384 лв., признати в отчетна група „Бюджет“ и 63 298 958 лв. в отчетна група ДСД.

[4] Промяната в оценката на активите е резултат от съпоставката и отчетената разлика между балансовата стойност на активите към 31.12.2024 г. и справедливата им стойност, определена от външен лицензиран оценител.

[5] Одитно доказателство № 02

[6] така определената сума на счетоводна оценка на разходите по придобиването се начислява по съответните сметки от подгрупи 207, 607 и сметки от подгрупа 220 от ДСД, а в началото на следващата година записванията по т. 16.6.1 от ДДС № 20 от 2004 г. се сторнират чрез червено сторно (операцията се отразява в отчетността за новата отчетна година)

[7] Разходите по договора са с право на данъчен кредит.

[8] писмо с вх. № 7000-338 (1) от 20.05.2025 г.

[9] към 31.12.2024 г. обектът не е въведен в експлоатация.

Ръководител на одитния екип:
/подпис/

б) Реализираните ангажименти, във връзка с направената оценка на разходите за придобиването на ДМА с незавършен процес на придобиване, не са отписани от сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, в размер на 214 670 лв.

2.2. В изпълнение на договор с предмет „Изграждане на открита комбинирана спортна площадка (за хандбал-футбол, баскетбол и волейбол) с изкуствена ажурна ограда за Основно училище „Иван Вазов“, с. Калояново, второстепенен разпоредител с бюджет на общината (ВРБ), е предоставен аванс, в размер на 56 748 лв. с ДДС, признат по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. За извършени дейности по договора, в размер на 188 901 лв. с ДДС, е съставен и подписан протокол № 19 за установяване завършването и заплащането на натурални видове строително монтажни работи (СМР) от 29.10.2024 г. между възложителя, изпълнителя и инвеститорския контрол, разходите за които са фактурирани от изпълнителя през месец март 2025 г.

а) Към 31.12.2024 г. не са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ (188 901 лв.)[10] в кореспонденция със сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ (56 748 лв.) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ (132 153 лв.) в отчетна група „Бюджет“.

б) Реализираните ангажименти, във връзка с направената оценка на разходите за придобиването на ДМА с незавършен процес на придобиване, не са отписани от сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, в размер на 132 153 лв.[11]

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 16.6. от ДДС № 20 от 2004 г., в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. и т. 1.5.3. от ДДС № 04 от 2010 г. относно формиране на оценката на ДМА, които към края на годината са в процес на придобиване, на база на достигнатия етап на процеса по изграждане на обекта, капитализирането на инфраструктурните обекти в отчетна група ДСД и отчитането им като реализиран ангажимент.

3. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводното отразяване на ангажиментите за разходи по договори, са установени следните неправилни отчитания:

3.1 Поети ангажименти, на обща стойност 445 180 лв. с ДДС, по осем договора, сключени от Община Калояново като възложител, не са начислени по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ към 31.12.2024 г.;

3.2. По шест сключени договора са поети ангажименти за разходи, в размер на общо 998 421 лв. с ДДС, които са начислени по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ неправилно със сумата от 832 017 лв., без да е включена стойността на ДДС (166 404 лв.). Към 31.12.2024 г. по същите договори са реализирани ангажименти, в размер на 200 711 лв. с ДДС, като са съставени счетоводни записвания по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“, неправилно със сумата от 167 259 лв., без да е отчетен начисления ДДС (33 452 лв.) като реализиран ангажимент. В резултат на допуснатите неправилни

[10] към 31.12.2024 г. обектът не е въведен в експлоатация.

[11] Одитно доказателство № 03

отчитания по шестте договора, салдото на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ е занижено със сумата от 132 952 лв.;

3.3. По сключен през 2024 г. договор за комплексно сервизно обслужване на наличните компютърни системи и периферия, с прогнозна стойност 16 800 лв. с ДДС, и срок за изпълнение две години, е начислен поет ангажимент неправилно в размер на 8 400 лв., по дебита на сметка 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“ и кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, вместо да се признае ангажимент за общата стойност на договора, относима за целия период на изпълнение (16 800 лв.).[12, 13]

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 1.2 от ДДС № 04 от 2010 г. и раздел X „Задбалансова отчетност за бюджетните показатели „поети ангажименти“ и „нови задължения за разходи“ от ДДС № 14 от 2013 г. относно изискванията за отчитане на сключените договори като поети ангажименти, включването на ДДС в стойността на ангажимента и начисляването му за целия период на изпълнение на съответния договор.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

На основание т. 67 от ДДС № 07 от 16.12.2024 г. на Министерството на финансите, са извършени корекции на Сборната оборотна ведомост, Баланса и Отчета за приходи и разходи. Извърши се корекция на Справката за поетите ангажименти и нови задължения за разход и на Справката за ангажиментите за разходи по сключени договори по чл. 94, ал.3, т.2 от ЗПФ.

Коригираният ГФО за 2024 г. е зареден в системата на ИСО на МФ на 17.06.2025 г. и е представен в Сметната палата (ИРМ Пловдив) с входящ номер № 07-02-562#2 от 18.06.2025 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 4 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Пловдив, пл. „Централен“ № 1, ет. 11, стая 9, ИРМ Пловдив.

---

[12] Към 31.12.2024 г. реализираните ангажименти по договора са в размер на 8 400 лв.

[13] Одитно доказателство № 04

Ръководител на одитния екип:
/подпис/

Настоящият проект на одитен доклад е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Община Калояново и един за Сметната палата.

Одитен екип:

1. .....
(Евелина Павлова, старши одитор - първа степен)
2. .....
(Веселина Георгиева, одитор)
3. .....
(Стела Кумчева, стажант - одитор)

Ръководител на одитния екип:
/подпис/

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в проекта на одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	**РД № ГФО-1.24** Предварителна оценка на вътрешния контрол в община Калояново и приложения.	**12**
2	**РД № ГФО-2.2** Протокол за проверката за наличие на основание за извършване на преоценка/обезценка на дълготрайните материални активи, признати в баланса на общината и приложения.	**351**
3	**РД № ГФО-2.16-6** Тестове по същество на сметка 4020 "Доставчици по аванси от страната" в отчетна група "Бюджет" и приложения	**72**
4	**РД № ГФО-2.16-3** Процедури по същество за проверка на сметка 9200 „Поети ангажименти – наличности“ в отчетна група „Бюджет“.	**167**

Ръководител на одитния екип:
/подпис/